

Jævnt og fast såbed til majs

Såbedet til majs skal være jævnt og tilpas fast, så der ikke dannes dybe såspor ved såning. Strategien afhænger af jordtypen og om formålet er helsæd eller kolbe-/kernemajs. Husk evt. foranstaltninger mod sandfygning.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

[Promilleafgiftsfonden for landbrug](#)

Såbedet til majs skal være bearbejdet i dybden og skal være fuldstændig jævnt og tilpas fast. Hvis såbedet er løst, dannes der dybe såspor ved såningen. Dybe såspor samler vand i en periode med større mængder regn. For meget vand omkring frøene svækker frø og spirer. Løs jord gør det vanskeligt at styre sådybden, og det vanskeliggør en effektiv ukrudtsbekæmpelse.

Skal jeg pløje?

Fordele:

På alle jordtyper giver det bedre mulighed for at jordtemperaturen øges hurtigere.

- Færre bladsvampe.
- Mindre risiko for angreb af Fusarium i vækstperioden.
- Hæmmer udvikling af rod- og græsukrudt.

Ulemper:

- Øget risiko for sandflugt.

Hvor bør du altid pløje

- På jordtype JB 4 og jordtyper med et større indhold af ler.
- Efter kolbemajs og kernemajs pga. af øget risiko for svampeangreb.
- Før dyrkning af kolbe og kernemajs som dyrkes efter majs.

Tips om etablering

Med pløjning

Marker som forårspløjes:

1. Nedfæld gylle i 10 cm dybde.
2. Efter et par dage med godt vejr bringes evt. fast husdyrgødning ud og der pløjes.
3. På lettere jord pakkes jorden med en furepakker eller tromle.
4. På let jord kan der fint sås lige efter en furepakker, hvis jorden er tilpas fast. Betonromlet jord eller tungere jord harves op i 6-8 cm dybde lige før såning. Hvor der er nedfældet gylle, harves så øverligt, at gyllestrengen ikke berøres af harvetænderne, ellers ødelægges nedfældningseffekten. En kombiharve med pakkevalse er fortrinlig hertil, fordi jorden efterlades tilpas fast.

Lerjord, som er pløjet om efteråret/vinteren:

1. Fæld jorden.
2. Harv 2-3 gange i stigende dybde til 12-15 cm dybde.
3. Gylle nedfældes. Jorden skal være tør og bekvem at køre på, så der ikke laves strukturskade med tungt materiel.

Uden pløjning

1. Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 liter Roundup pr. ha. Behandlingen med Roundup kan også udføres efter såning, men inden fremspiring af majs. Herved bekæmpes tillige en del nyfremspiret frøukrudt.
2. På JB 1, 2 og 3 harves 1-2 gange i 10-12 cm dybde. På sværere jordtyper end JB 3 harves 2-3 gange, og harvedybden øges trinvis til 15-18 cm dybde - gerne med fuld gennemskæring. Der kan harves et døgn efter sprøjtning med Roundup.
3. Gylle nedfældes i 10 cm dybde, og marken er klar til såning.
4. Ved såning indstilles såmaskinens sporrydder, så gamle majsstubble mv. skubbes til side foran såhuset.

Gyllen kan også udbringes i juni

Gyllen kan også nedfældes mellem rækkerne, når majs har 5-6 blade (vækst stadium 15-16), ofte mellem første og anden sprøjtning mod ukrudt. I forsøgene har gylle, nedfældet i vækstperioden, virket fuldt på højde med gylle, der er nedfældet før såning. Der er flere fordele herved:

1. På lerjord ødelægges kørsel med tungt materiel ikke jordstrukturen i det tidlige forår.
2. På sandjord begrænses risikoen for udvaskning af kvælstof i begyndelsen af vækstperioden.
3. Gyllen tilføres på det tidspunkt, hvor majs for alvor begynder at optage næring.
4. Der er mulighed for at udbringe gylle til andre afgrøder end græs i vækstperioden.

Hvis al gylle udbringes i begyndelsen juni, skal der ved såning placeres 30 kg kvælstof pr. ha i en NP-gødning. Den bedste udnyttelse opnås ved nedfældning mellem rækkerne, men slangeudlægning evt. i kombination med radrensning er også en mulighed.

Placering af gylle

Placeret gylle kan ikke erstatte placeret fosfor i startgødning. Derfor skal der placeres fosfor i en NP-gødning, hvor der er behov for placeret fosfor.

På jordtyper med en lavere kvælstofforsyning, f.eks. ved økologisk dyrkning, kan der være en positiv kvælstoffeffekt af placeret gylle til majs. I

praksis kan den enten gennemføres samtidig med såning eller ved først at nedfælde gyllen med GPS og bagefter så majs med GPS. Såsporet skal ligge 5 til maks. 10 cm fra gyllesporet og 5 til maks. 10 cm under frøene. Undgå at lægge såsporet oven i gyllesporet for at begrænse risikoen for svidninger af rødderne.

Modvirk sandflugt

Er der risiko for sandflugt, bør man iværksætte foranstaltninger for at begrænse sandfygning. Følgende metoder er der god erfaring med:

1. Såning direkte efter pløjning med jordpakker.
2. Pløjning, betontromling, nedfældning af al gylle i 8-10 cm dybde med en sortjordsnedfælder, harvning straks efter (sideløbende med gyllenedfældning) med en harve uden slæbeplanke og uden pakkevalse eller smuldrer. Derefter såning.
3. Såning af 50 kg vårbyg pr. ha før såning af majs. Kan sås med en centrifugalspreder inden sidste opharvning. Vårbyggen sprøjtes væk med MaisTer i forbindelse med den øvrige ukrudtsbekæmpelse, når byggen har 3-4 blade.
4. Pløjefri dyrkning (se ovenfor).
5. Spredning af fast husdyrgødning eller udlægning af kvæggylle med slanger efter såning.

By Rich Haddock

[Til top](#)